

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain 39 §:n mukaisesta hakemuksesta, joka koskee haja-asutuksen jätevesilietteiden tilakäsittelyä. Mauri Törmänen, Salla.

LUVAN HAKIJA

Hakija: Mauri Törmänen
Osoite: Lemmenkuja 6 B, 98950 Saija
Yhteyshenkilöt: Mauri Törmänen, puh. 0408305875
Liike- ja yhteisötunnus: 1244062-8

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Lupaa haetaan tilan lähialueella syntyvän haja-asutuksen jätevesilietteiden tilakäsittelyyn kalkkistabiloimalla tilan virtsasäiliössä kiinteistöllä Alimmainen RN:o 732-416-19-0. Kalkkistabiloitu jätevesiliete hyödynnetään lannoitteena tilallisen omistamalla pelloilla. Lupaa haetaan toistaiseksi voimassa olevana.

LUVAN HAKEMISEN PERUSTE

Ympäristönsuojelulain 27 §:n ja liitteen 1 taulukon 2 mukaan ympäristölupa on oltava:

- Jätteen ammattimaiselle tai laitospäälliselle käsittelylle (kohta 13 f)

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Ympäristönsuojeluasetuksen (713/2014) 2 §:n 2 momentin 12 a, 12 b ja 12 f kohtien mukaan lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, jona Sallassa on 1.1.2019 alkaen toiminut Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta.

ASIAN VIREILLETULO

Hakemus on tullut vireille 3.12.2020 (Y/68/2020)

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA SOPIMUKSET

Hakija on kiinteistön omistaja.

Hakija on merkitty jätteen kuljettajaksi jätehuoltorekisteriin sakokaivolietteiden osalta.

TIEDOT TOIMINNAN SIJAINNIN SIJAINNIN, YMPÄRISTÖOLOSUHTEISTA, YMPÄRISTÖN LAADUSTA JA ASUTUKSESTA SEKÄ SELVITYS ALUEEN KAAVOITUKSESTA.

Tilakeskus sijaitsee Alimmainen nimisellä kiinteistöllä (732-416-19-0) Sallan kunnan Saijan kylässä. Tilalla harjoitetaan lampaiden kasvatusta.

Etäisyys lähimpään vesistöön, Kuolajokeen, on noin 80 m. Lähin asuinrakennus sijaitsee noin 120 m etäisyydellä.

Tilakeskus sijaitsee Haapasuvannon vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella (tunnus:12732111). Kalkkistabiloidun jätevesilietteen hyödyntämiseen käytettävät pellot sijaitsevat pohjavesialueen ulkopuolella.

Alueella on voimassa oleva Saija-Pulkkaviita -osayleiskaava, jossa tilakeskuksen kiinteistö on osoitettu kaavamerkinnällä AM, maatilojen talouskeskusten alue. Aluetta koskevat myös kaavamerkinnät ma, Saijan maakunnallisesti arvokas maisema-alue, sekä pv, tärkeä pohjavesialue. Alueen kaavamääräykset koskevat rakentamista ja maasemaa muuttavia toimenpiteitä.

TOIMINTA (HAKIJAN ILMOITUKSEN MUKAAN)

Yleiskuvaus toiminnasta

Tilakeskuksen virtsasäiliöön kerätään lähialueiden kiinteistöjen sakokaivolietettä. Säiliön koko on n. 80 m³. Lietteet käsitellään kalkkistabiloimalla ja stabiloitu liete hyödynnetään peltolannoitteena. Levitetyt lietteet mullataan.

Toiminnan aloitusajankohdaksi on suunniteltu toukokuuta 2021.

Tuotanto, prosessit, laitteistot, rakenteet ja raaka-aineet.

Sakokaivolietettä kerätään lähialueen kiinteistöistä imupainevaunulla, jolla se siirretään 80 m³ säiliöön. Säiliössä liete stabiloidaan sammutetulla kalkilla.

Arvio toimintaan liittyvistä ympäristöriskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa

Häiriötilanne voi tulla, jos säiliö vuotaa. Häiriöitä ehkäistään siten, että lietettä ei säilötä säiliössä pitkiä aikoja, vaan vain käsittelyn ajan.

Liikenne ja liikennejärjestelyt

Sakokaivolietteet haetaan kotitalouksista yleisiä teitä pitkin.

Ympäristöasioiden hallintajärjestelmä

Toimija on sitoutunut maatalouden ympäristötukeen.

PÄÄSTÖT, KUORMITUS JA JÄTTEET

Päästölähteet sekä päästöjen laatu ja määrä vesistöön ja viemäriin

Sakokaivolietteet käsitellään suljetussa järjestelmässä, jolloin päästöjä ei tule.

Syntyvät jätteet ja niiden ominaisuudet, määrät, varastointi sekä edelleen toimittaminen

Toiminnassa ei muodostu jätteitä. Sakokaivoliete hyödynnetään käsittelyn jälkeen peltolannoitteena.

Selvitys toimista jätteiden määrän tai niiden haitallisuuden vähentämiseksi sekä jätteiden hyödyntämisestä omassa toiminnassa

Toiminnan tarkoitus on jätteiden (sakokaivoliete) hyödyntäminen.

PARAS KÄYTTÖKELPOINEN TEKNIikka (BAT) JA YMPÄRISTÖN KANNALTA PARAS KÄYTÄNTÖ (BEP)

Arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan (BAT) ja ympäristön kannalta parhaan käytännön (BEP) soveltamisesta

Toimija ei ole esittänyt arviota parhaan käyttökelpoisten tekniikan tai ympäristön kannalta parhaan käytännön soveltamisesta.

Toiminnalle ei ole BAT-asiakirjaa.

VAIKUTUKSET YMPÄRISTÖÖN

Vaikutukset yleiseen viihtyisyyteen ja ihmisten terveyteen

Toiminnalta ei arvioida olevan vaikutusta yleiseen viihtyisyyteen tai ihmisten terveyteen. Lietteet haetaan mahdollisimman nopeasti kotitalouksilta.

Vaikutukset luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin sekä rakennettuun ympäristöön

Toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta luontoon ja luonnonsuojeluarvoihin tai rakennettuun ympäristöön.

Vaikutukset vesistöön ja sen käyttöön

Toiminnan ei arvioida vaikuttavan vesistöön tai sen käyttöön. Lietteitä ei levitetä vesistön (joki, valtaoja) lähelle.

Ilmaan johtuvien päästöjen vaikutukset

Lietteen levityksessä voi aiheutua hajuhaittaa.

Vaikutukset maaperään ja pohjaveteen

Lietettä ei levitetä pohjavesialueelle.

Melun ja värinän vaikutukset

Toiminnalla voi olla vähäisiä meluvaikutuksia.

Ympäristövaikutusten arviointi

Toiminta ei edellytä YVA-lain mukaista ympäristövaikutusten arviointia.

TARKKAILU JA RAPORTOINTI

Käyttötarkkailu

Toiminnassa tarkkaillaan laitteiden kuntoa.

Päästötarkkailu

Hajuhaittoja seurataan aistinvaraisesti toiminnan aikana.

Vaikutustarkkailu

Toimija ei ole esittänyt ehdotusta vaikutustarkkailusta.

Mittausmenetelmät ja -laitteet, laskentamenetelmät sekä niiden laadunvarmistus

Kalkkistabiloinnissa riittävä kalkin käyttö varmistetaan pH-mittarilla, jotta varmistetaan käsitellyn lietteen pH:n nousu yli 12.

Lietteen raskasmetalli- ja ravinnepitoisuusanalyysit teetetään toiminnan alkuvaiheessa.

VAHINKOARVIO

Toimenpiteet vesistövahinkojen ehkäisemiseksi

Kalusto pidetään toimintakunnossa.

HAKEMUKSEN TÄYDENNYS (16.12.2020)

Hakija on toimittanut hakemuksen täydennyksenä lohkokortit pelloista, joilla jätevesilietettä on tarkoitus hyödyntää lannoitteena.

LUPAHAKEMUKSEN KÄSITTELY

Lupahakemuksen täydennykset

Hakija on täydentänyt hakemusta 16.12.2020.

Lupahakemuksesta tiedottaminen

Hakemuksen vireillä olosta on tiedotettu kuuluttamalla ja yleistiedoksiantona 29.12.2020 – 29.1.2021 Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan internetsivuilla sekä Sallan kunnan internetsivuilla. Kuulutus ja yleistiedoksianto on julkaistu Koti-Lappi lehdessä 31.12.2020.

Hakemusasiakirjat ovat olleet kuulutusaikana nähtävillä Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunnan internetsivuilla sekä Sallan kunnan teknisessä toimistossa.

Hakemuksesta on tiedotettu ympäristönsuojelulain 38 §:n mukaisesti asianosaisille, joiksi on katsottu toiminnan vaikutuspiirissä olevien kiinteistöjen omistajat (7 kpl).

Katselmukset

Alueella ei ole tehty varsinaisia katselmuksia. Toimijalle on annettu ennakkoneuvontaa toiminnan ympäristöluvanvaraisuuteen liittyen Hajajätevesilietteet hyötykäyttöön Itä-Lapissa -hankkeen puitteissa tehdyllä neuvontakäynnillä 1.10.2020.

Lausunnot

Hakemuksesta on pyydetty Lapin ELY-keskuksen ja Sallan kunnan terveydensuojeluviranomaisen lausunnot. Sallan kunnan terveydensuojeluviranomaisena toimiva Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto jätti lausunnon.

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto 8.1.2021

Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuolto lausuu asiasta seuraavaa. Toiminta tulee järjestää siten, että pohjaveden pilaantumisen vaaraa ei ole. Toiminnassa tulee ottaa huomioon Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen lannoitevalmisteista 24/11 muutoksen 12/12 § 11 a:n rajoitukset kalkkistabiloidun sakokaivolietteen levityksessä ja käytössä.

Muistutukset ja mielipiteet

Hakemuksen johdosta jätettiin kuulemisaikana yksi muistutus.

Törmänen Eero ja Sirpa 27.1.2021

Kokonaisuutena emme valita ympäristölupahakemuksesta. Asia on hyvä ja kannatettava haja-asutusalueella.

Haluamme kuitenkin tuoda esiin muutaman seikan ennen luvan myöntämistä:

1 Lupa tulisi, hakemuksen mukaan, olemaan voimassa toistaiseksi.

Kyseessä oleva säiliö on betonista valettu ns. navetan virtsasäiliö, joka on ollut käytössä jo vuosia. Mahdollisen luvan mukaan se saisi olla käytössä hamaan tulevaisuuteen ja siihen ei tarvitsisi tehdä minkäänlaisia ulkopuolisen tekemiä tarkastuksia.

Olisin sitä mieltä että ympäristölupa esim. edellä mainitun säiliön osalta olisi määräaikainen, esim. 20 vuotta. Silloin ulkopuolinen ammattihenkilö suorittaisi tarkastuksen, ennen jatkoluvan myöntämistä. Jatkolupa myönnettäisiin tarkastajan raportin perusteella ilman uutta paperisotaa. Tämä olisi myös turva sen hetkisellem omistajalle.

Edellä mainittu on vain esityksemme asiaan.

2 Virstasäiliön sijainti ns. matalla maalla.

Säiliö sijaitsee niin matalalla maalla, että kevät tulvan aikaan tulvaveden pinta on lähes metrin päässä siitä kun se pääsisi virtaamaan itse virstasäiliöön.

Toinen asia on myös, jos jossain vaiheessa kuljetuskalustossa esimerkiksi säiliön täytön yhteydessä tapahtuisi kaluston rikkoontuminen niin säiliön sisältö pääsisi virtaamaan vapaasti jokeen, aika lähellä olevaa ns. valtaojakanavaa pitkin. Siinä ei ehtisi tehdä mitään.

Emme saanut selville piirustuksista, onko säiliön ympärille suunniteltu minkäänlaista allasta tai maasta rakennettua vallia, jolla nesteen valuminen säiliön läheisyydestä estettäisiin.

Alue on pohjavesialuetta.

Esitämme, että olisi rakennettava vähintään maavalli, joka estäisi edellä mainittujen ns. katastrofien seurauksien leviämisen ympäristöön.

Hakijan kuuleminen ja vastine

Hakijalle on varattu mahdollisuus vastineen antamiseen lausunnon ja muistutuksen johdosta.

Hakija on 26.2.2021 toimittanut seuraavan vastineen:

Lausuntoon viitaten asia on hyvin tiedossa.

Muistutuksiin osalta seuraavaa.

1. Lupa voisi olla määräaikainenkin.
2. Säiliö on niin korkealla paikalla että tulvaveden pääsy säiliöön mahdoton. Suurin tulva v. 1985 ei yltänyt kuin n. 1.5m päähän. Säiliö on pääsääntöisesti tulvan aikaan tyhjä.

Kuljetuskaluston rikkoontuessa täytön ja tyhjennyksen aikana ollaa vieressä ja toiminta saadaan nopeasti pysäytettyä.

Vanhasta vesikaivosta voisi seurata pohjaveden laatua, joka on n. 30 m päässä lietesäiliöstä.

RATKAISU JA LUPAMÄÄRÄYKSET

Päätöksen soveltamisalan rajaukset

Tämä päätös ei yksinään oikeuta kotitalouksissa syntyvän jätteen (sakokaivolietteen) vastaanottoon. Kotitalouksissa syntyvän jätevesilietteen vastaanotto edellyttää ympäristöluvan lisäksi, että luvan mukainen toiminta on osoitettu kunnan järjestämäksi kotitalouksien sakokaivolietteiden vastaanotto paikaksi esimerkiksi jätehuoltoviranomaisen kanssa tehtävällä sopimuksella.

Tämä päätös ei oikeuta käsittelemättömän jätevesilietteen kuljettamiseen. Jätteen kuljettaminen edellyttää kuljetustoiminnan hyväksymistä jätehuoltorekisteriin. Hyväksymisestä päättää alueellinen ELY-keskus. Toimija on hyväksytty jätehuoltorekisteriin 9.12.2020.

Ratkaisu

Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta myöntää Mauri Törmäelle ympäristöluvan haja-asutuksen jätevesilietteiden tilakäsittelyyn kalkkistabiloimalla tilallaan kiinteistöllä Alimmainen RN:o 732-416-19-0. Lupa toimintaan myönnetään hakemuksen mukaisena seuraavin lupaehdoin. Lupa myönnetään toistaiseksi voimassa olevana.

Lupamääräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

Toiminta

1. Toiminnassa saa ottaa vastaan käsiteltäväksi ainoastaan seuraavia jätejakeita:

Jätejake	jäteluettelon mukainen jätenumero	suurin sallittu vuosittainen käsittelymäärä ja varastointimäärä	sallittu käsittely
kotitalouksien sako- ja umpikaivoliete	20 03 04	100 t	käsittely kalkkistabiloimalla ja hyödyntäminen peltolannoitteena

Toiminnassa ei saa ottaa vastaan tai käsitellä muita kotitalouksien jätteitä.

Kotitalouksista, joissa on todettu salmonellatartunta, ei jätevesilietettä saa ottaa vastaan tilalle käsiteltäväksi, vaan liete tulee ohjata toimittamaan muuhun luvalliseen vastaanotto paikkaan, esimerkiksi kunnan jätevedenpuhdistamolle.

2. Jätevesilietteitä ei saa varastoida säiliössä pitkäaikaisesti. Lietteiden vastaanotto tulee pyrkiä ajoittamaan mahdollisimman lähelle hyödyntämisajankohtaa. Vastaanotetut lietteet tulee käsitellä mahdollisimman pian ja hyödyntää peltolannoitteena hakemuksen mukaisesti.
3. Kalkkistabiloinnin aloittamisen jälkeen säiliöön ei saa lisätä käsittelemätöntä lietettä ennen kuin käsitelty liete on tyhjennetty säiliöstä ja hyödynnetty. Käsiteltyä ja käsittelemätöntä lietettä ei saa sekoittaa keskenään.

4. Luvan haltijan on oltava riittävästi selvillä toimialansa parhaan käyttökelpoisen tekniikan kehittymisestä ja ympäristön kannalta parhaista käytännöistä.

Käsittelyn lietteen lannoitekäyttö

5. Lietteiden lannoitekäytössä tulee huomioida lannoitevalmisteasetuksen (MMM 24/11) muutoksineen mukaiset rajoitukset:

- saa käyttää lannoitteena vain sellaisella viljelymaalla, jolla kasvatetaan viljaa, sokerijuurikasta tai öljykasveja taikka sellaisia kasveja, joita ei yleensä käytetä ihmisen ravinnoksi tuoreena, syömällä maanalainen osa tai eläinten rehuksi. Nurmelle kalkkistabiloitua lietettä saa levittää vain perustettaessa nurmi suojaviljan kanssa ja multaamalla ne huolellisesti.
- ei saa käyttää viljelymaalla, jonka pH on yli 5,5 tai jonka haitalliset metallien pitoisuudet ylittävät: lannoitevalmisteasetuksen 24/11 muutoksen 12/12 liitteen V taulukossa 1 esitetyt suurimmat sallitut pitoisuudet:

Alkuaine	Enimmäispitoisuus mg/kg kuiva-ainetta
Elohopea (Hg)	0,2
Kadmium (Cd)	0,5
Kromi (Cr)	200
Kupari (Cu)	100
Lyijy (Pb)	60
Nikkeli (Ni)	60
Sinkki (Zn)	150

Viljelymaa on tarvittaessa analysoitava, jos on syytä epäillä, ettei se täytä pH:ta ja raskasmetallipitoisuuksia koskevia vaatimuksia.

- Lietteen haitallisten metallien kuormitus ei saa ylittää lannoitevalmisteasetuksen 24/11 muutoksen 12/12 liitteen V taulukossa 2 esitettyjä vuosittaisia enimmäiskuormituksia peltohehtaaria kohden laskettuna:

Alkuaine	Enimmäiskuormitus g/ha vuodessa
Elohopea (Hg)	1,0
Kadmium (Cd)	1,5
Kromi (Cr)	300
Kupari (Cu)	600
Lyijy (Pb)	100
Nikkeli (Ni)	100
Sinkki (Zn)	1500

6. Jätevesilietteiden käytön jälkeen viljelymaalla ei saa viiden vuoden varoaikana viljellä perunaa, juureksia, vihanneksia eikä juuri- ja yrttimausteita.

7. Lannoitteiden levityksessä tulee noudattaa nitraattiasetuksen (1250/2014) 10 §:n mukaisia rajoituksia:

Lannoitteet on levitettävä pellolle siten, että valumia vesiin ei tapahdu eikä pohjamaan tiivistymisvaaraa ole. Suojaetäisyys vesistöön on 5 metriä maahan muokattaville lannoitteille ja 10 metriä pintalevitykselle.

Lannan ja orgaanisten lannoitevalmisteiden levittäminen pellolle on kielletty marraskuun alusta maaliskuun loppuun sekä aina jos maa on lumipeitteinen, routaantunut tai veden kyllästämä.

Pellon pintaan levitetty lanta ja orgaaniset lannoitevalmisteet on muokattava maahan vuorokauden sisällä levityksestä, lukuun ottamatta levitystä kasvuun letkulevittimellä tai hajalevityksenä.

Peltolohkon osilla, joiden kaltevuus on vähintään 15 prosenttia, lannoitevalmisteiden levitys on aina kielletty.

Päästöt maaperään, pohjaveteen ja pintavesiin

8. Toiminta on järjestettävä niin, ettei siitä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumista.
9. Toiminnassa käytettävät kemikaalit ja polttoaineet tulee säilyttää siten, ettei niistä aiheudu maaperän, pohjaveden tai pintavesien pilaantumisen vaaraa.
10. Lietteiden käsittelyyn käytettävä säiliö tulee pitää kunnossa. Luvanhaltijan tulee tarkastaa säiliön kunto vuosittain. Mahdolliset halkeamat ja epäkohdat säiliön kunnossa tulee korjata välittömästi, jotta säiliöstä ei pääse valumia ympäristöön eikä ympäristön valumavedet pääse säiliöön.
11. Toimintaan käytettävät koneet ja laitteet tulee pitää kunnossa siten, ettei liete- tai polttoainevuotoja ympäristöön tapahdu.
12. Alueella tulee olla käytettävissä riittävästi imeytysmateriaalia ja muuta ympäristövahinkojen torjuntaan soveltuvaa kalustoa mahdollisten työkoneista aiheutuvien polttoainevuotojen tai säiliön täytön tai tyhjennyksen yhteydessä tapahtuvien vuotojen varalle.

Kemikaalien käsittely ja turvallisuus

13. Toimijan tulee olla riittävällä tavalla selvillä toiminnassa käytettävien kemikaalien terveys- ja ympäristövaikutuksista ja noudattaa riittävää huolellisuutta ja varovaisuutta kemikaalien käytössä.

Toiminnan vastuhenkilö ja raportointi

14. Toimijan on oltava hyvin perillä tehtävistään ja ympäristölupapäätöksessä annetuista määräyksistä. Jos luvan mukaiseen toimintaan osallistuu hakijan lisäksi muita henkilöitä, tulee luvanhaltijan huolehtia siitä, että henkilöt ovat tietoisia annetuista lupaehdoista ja noudattavat annettuja määräyksiä.
15. Toiminnasta tulee pitää kirjaa vuosittain. Kirjanpidosta on käytävä ilmi
  - vastaanotetun ja käsitellyn lietteen määrä
  - siirtoasiakirjat tai vastaavat tiedot siitä mistä käsittelyyn otetut lietteet ovat peräisin, sekä lietteiden vastaanottoajankohta
  - lietteen esikäsittely taudinaiheuttajien ja kasvintuhoojien vähentämiseksi (pH-arvo kalkin lisäämisen jälkeen, kauanko pidetty em. pH-arvossa)
  - käytetyn kalkin ja muiden kemikaalien määrät
  - lietteen laatua kuvaavat ominaisuudet (ravinteet, raskasmetallit) ja uusien tutkimustulos lietteiden laadusta
  - käsitellyn lietteen hyödyntämispaikat ja -määrät peltolohkoittain
  - toimintaan käytettävien koneiden, laitteiden ja lietesäiliön kunnan tarkastukset, havaitut puutteet ja toimenpiteet puutteiden korjaamiseksi.
  - tiedot mahdollisista häiriötilanteista ja poikkeustilanteista (syy, kesto) ja niiden vaikutuksista ympäristöön sekä häiriötilanteiden aiheuttamista toimenpiteistä.

Kirjanpitoliedot tulee säilyttää kirjallisesti tai sähköisesti kuusi (6) vuotta ja esittää valvojalle pyydettyä.

Tarkkailu

16. Tilalla käsiteltävän lietteen laatu tulee määrittää luotettavassa laboratoriossa toiminnan alkuvaiheessa. Lietteestä määritetään vähintään seuraavien aineiden pitoisuudet: kokonaistyyppi (N_{tot}), kokonaisfosfori (P_{tot}), kadmium, kromi, kupari, nikkeli, lyijy, sinkki ja elohopea.

Määritykset on tehtävä Eurooppalaisen standardisointijärjestön (CEN) tai kansainvälisen standardisointijärjestön (ISO) vahvistaman lietteen laadun määrittämiseen tarkoitetun standardin mukaisesti. Tulokset tulee toimittaa tiedoksi valvovalle viranomaiselle.

Lietteen laatu tulee määrittää uudelleen, mikä tilalla käsiteltävän lietteen alkuperässä, määrässä tai laadussa tapahtuu huomattavia muutoksia.

17. Toiminnan pohjavesivaikutusten tarkkailemiseksi tilan pihapiirissä sijaitsevasta kaivosta tai muusta valvojan hyväksymästä pohjaveden tarkkailupisteestä tulee ottaa vesinäyte toiminnan alussa ja sen jälkeen kolmen vuoden välein. Vesinäytteestä tulee määrittää seuraavat muuttujat: sameus, lämpötila, happi (mg/l ja kyll.%), pH, sähkönjohtavuus, öljyhiilivedyt (C10-C40), ammonium, nitraatti, nitriitti, *E.coli* ja koliformiset bakteerit. Näytteenoton yhteydessä tulee havainnoida pohjaveden pinnan taso. Näytteenottajan tulee olla pohjavesinäytteenottoon sertifioitu tai pohjavesinäytteenottoon hyvin perehtynyt. Määritysmenetelmien tulee olla akkreditoituja tai menetelmien luotettavuus tulee osoittaa muulla tavalla. Veden laadun tarkkailutulos tulee toimittaa valvojalle ja Lapin ELY-keskukselle.

Tulosten perusteella lupaviranomainen voi muuttaa tarkkailumääräystä.

Häiriötilanteet ja muut poikkeukselliset tilanteet

18. Toimijan tulee olla varautunut mahdollisiin häiriö- ja poikkeustilanteisiin.
19. Mahdollisissa häiriö- tai poikkeustilanteissa, joissa haitallisia aineita pääsee ympäristöön, on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen torjumiseksi ja haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi ja rajaamiseksi.
20. Mikäli häiriö- tai poikkeustilanteesta on aiheutunut tai saattaa aiheutua huomattavia ympäristöhaittoja, on siitä välittömästi ilmoitettava kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle, Lapin ELY-keskukselle ja pelastusviranomaisille.

Toiminnan lopettaminen

21. Toiminnan loppuessa säiliössä mahdollisesti olevat lietteet tulee käsitellä tai toimittaa hyväksytyyn vastaanottopaikkaan.
22. Toiminnan lopettamisesta, toiminnan oleellisesta muuttamisesta sekä toiminnan harjoittajan vaihtumisesta on hyvissä ajoin kirjallisesti ilmoitettava Sallan kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Maksut, vakuus ja tarkastusmenettely

23. Lupahakemuksen käsittelystä peritään voimassa olevan taksan mukainen maksu. Maksu on 875 euroa.
24. Toiminnan pienimuotoisuudesta johtuen toimijalta ei vaadita jätelain mukaista vakuutta.
25. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen valvoo ympäristöluvallista toimintaa säännöllisillä tarkastuksilla. Tarkastustiheys perustuu toiminnasta tehtävään riskinarvioon. Tarkastukset ovat maksullisia. Ympäristöluvan muuttamisen tarpeen arvio tehdään aina säännölliseen valvontaan kuuluvan tarkastuksen yhteydessä.

RATKAISUN JA LUPAMÄÄRÄYSTEN PERUSTELUT

Päätöksen perustelut

Kun toiminta on järjestetty hakemuksen ja lupamääräysten mukaisesti, täyttää se ympäristönsuojelulain ja jätelain, sekä niiden nojalla annettujen asetusten vaatimukset ja luvan myöntämisen edellytykset ovat olemassa.

Toiminnasta ei asetetut lupamääräykset ja sijoituspaikka huomioon ottaen voida katsoa aiheutuvan terveystahtaa (TsL 2 §), merkittävää muuta ympäristön pilaantumista tai sen vaaraa, maaperän (YSL 16 §), pohjaveden (YSL 17§) tai muun vesistön pilaantumista, erityisten luonnonolosuhteiden huonontumista, taikka vedenhankinnan tai yleiseltä kannalta tärkeän muun käyttömahdollisuuden vaarantumista toiminnan vaikutusalueella, eikä eräistä naapuruussuhteista annetun lain 17 § 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Toiminta ei ole kaavan vastaista.

Selvytyden vuoksi päätöksen alussa on kerrottu päätöksen soveltamisalasta.

Yleiset perustelut

Laitos sijoittuu Saija-Pulkkaviidan osayleiskaavan alueelle. Tilakeskuksen kiinteistö on merkitty kaavamekinnällä AM, maatilojen talouskeskusten alue. Toiminta on kaavan mukaista, eikä vaikeuta kaavan toteuttamista.

Päätöksessä on annettu määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toimittaessa tämän ympäristöluvan mukaisesti voidaan toiminnan katsoa edustavan parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa.

Vastaus lausuntoon

Vastaus Koillis-Lapin ympäristöterveydenhuollon lausuntoon:

Lupapäätöksessä on annettu määräyksiä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemiseksi ja pohjaveden laadun tarkkailemiseksi.

Lupapäätöksessä on lisäksi annettu määräyksiä lannoitevalmisteasetuksen huomioimisesta toiminnassa.

Asiasta on määrätty lupamääräyksissä nro:t 5-6, 8-12 ja 18.

Vastaus muistutukseen

Ympäristölupiin liittyy valvontamekanismi, jolla varmistetaan, että toistaiseksi voimassa olevia lupia on mahdollista muuttaa. Mekanismi perustuu säännölliseen valvontaa, jonka yhteydessä valvojan tulee aina tarkastaa että toimintaa tehdään lupapäätöksen mukaisesti ja arvioida luvan muuttamisen tarve. Toimijalla on velvollisuus huolehtia, että toimintaan käytettävät rakenteet ja laitteet ovat sellaisessa kunnossa, että ympäristön pilaantuminen voidaan ehkäistä ennakolta. Lupa ei ole syytä, eikä mahdollisuutta lisätä muistutuksessa ehdotettua menettelyä, jolla määräaikaista lupaa voitaisiin automaattisesti jatkaa ulkopuolisen tarkastajan säiliön kuntoon liittyvän tarkastuksen perusteella. Säännöllisen valvonnan ja luvan tarkistamismahdollisuuden vuoksi asia ei kuitenkaan jää huomiotta. Lupaviranomaisella on lisäksi mahdollisuus peruuttaa lupa ja keskeyttää toiminta, mikäli lupaehtoja ei noudateta.

Asiasta on määrätty lupamääräyksessä nro 26.

Hakija on antanut vastineen tulvakorkeutta ja mahdollisia vuotoriskejä koskevassa asiassa. Toiminnan luonteeseen ei kuulu jätevesilietteiden pitkäaikainen varastointi säiliössä ja jätevesilietteiden käsittely ajoittuu tulva-ajan ulkopuolelle. Toimijalla on velvollisuus huolehtia toiminnassa käytettävien laitteiden ja rakenteiden kunnosta, siten ettei ympäristön pilaantumista aiheudu.

Asiasta on määrätty lupamääräyksissä nro:t 10-12.

Lupamääräysten yksilöidyt perustelut

Lupamääräys 1:

Toiminnassa vastaanotettavista jätelajeista, niiden määrästä ja käsittelystä on annettu lupamääräys. Vastaanotettavan jätteen määrät vastaavat hakemuksessa esitettyä (YSA 16 §), mutta selvyuden vuoksi jätelaji yksilöity ja numeroitu jäteluettelon mukaisesti. Lupa ei mahdollista muiden jätteiden käsittelyä

Käsitelty jätevesiliette ei ole jätettä, vaan lannoitevalmistelain mukaista lannoitevalmistetta.

Lupamääräys 2 ja 3: Toiminnan luonteeseen ei kuulu jätevesilietteen pitkäaikainen säilyttäminen. Käsitellyn ja käsittelemättömän lietteen erilläänpitovelvollisuus perustuu jätelakiin (15 §) ja on edellytys käsitellyn lietteen turvalliselle hyödyntämiselle.

Lupamääräys 4:

Määräys perustuu ympäristönsuojelulain 20 § 2 kohdan mukaiseen yleiseen velvollisuuteen noudattaa ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi tarkoituksenmukaisia ja kustannustehokkaita eri toimien yhdistelmiä.

Lupamääräykset 5, 6 ja 7: Määräyksen ovat informatiivisia ja perustuvat lietteen lannoittekäytöstä annettuihin määräyksiin lannoitevalmisteasetuksessa ja nitraattiasetuksessa.

Lupamääräykset 8, 9, 10, 11 ja 12: Maaperän, pohjaveden ja pintavesien pilaantumisen ehkäisemiseksi on annettu määräyksiä koneiden, laitteiden ja rakenteiden kunnossapidosta, kemikaalien käsittelystä ja varastoinnista sekä varautumisesta poikkeuksellisiin tilanteisiin. (YSL 6 §, 7 §, 52 § ja YSA 16 §)

Lupamääräys 13: Määräys on annettu ympäristölle ja terveydelle aiheutuvien haittojen ehkäisemiseksi. (KemL 599/2013 19 §)

Lupamääräykset 14 ja 15: Ympäristövastaavan tehtävänä on huolehtia päätöksen noudattamisesta ja luvan saajan siitä, että kaikki toimintaan osallistuvat ovat tietoisia luvan velvoitteista.

Raportointia ja kirjanpitoa koskevat määräykset ovat tarpeen valvonnan ja tarkkailun toteuttamiseksi. (YSL 62 §, JL 118-120 §)

Lupamääräykset 16 ja 17: Lupamääräykset on annettu toiminnan ympäristövaikutusten tarkkailemiseksi (YSL 62). Tilakeskus sijaitsee vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, minkä vuoksi pohjaveden laadun tarkkailu on perusteltua.

Lupamääräykset 18, 19 ja 20: Toiminnanharjoittajan tulee olla riittävällä tavalla varautunut häiriö- ja poikkeustilanteisiin. Ilmoitusvelvollisuus häiriö- ja poikkeustilanteista on määrätty viranomaisen tiedonsaannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisesti annettavien viranomaisohjeiden vuoksi. Vahingon sattuessa tulee paikalla ryhtyä viipymättä toimiin ympäristön pilaantumisen ehkäisemiseksi. (YSL 52 § ja YSA 16 §)

Lupamääräykset 21 ja 22: Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset määräykset toiminnan lopettamisesta ja jälkihoidosta (YSL 52 § ja YSA 16 §). Ilmoitusvelvollisuus toiminnan lopettamisesta tai muuttamisesta perustuu YSL 94 §:ään.

Lupamääräykset 23, 24 ja 25:

Luvan käsittelystä perittävä maksu perustuu YSL 205 §:ään ja voimassa olevaan valvontaviranomaisen taksaan. Käsittelymaksun määrittämisessä on otettu huomioon toiminnan pienimuotoisuus sekä tilan kuuluminen maatalouden vapaaehtoiseen ympäristökijärjestelmään.

Ympäristönsuojelulain mukaan jätteen käsittelytoiminnan harjoittajan on asetettava vakuus asianmukaisen jätehuollon, seurannan ja tarkkailun sekä toiminnan lopettamisessa tarvittavien toimien varmistamiseksi (YSL 43 a §). Ympäristöministeriön jätevuusoppaan (Ympäristöhallinnon ohjeita 5/2012) mukaan vakuus voidaan jättää vaatimatta, jos jätteen käsittely- ja mahdolliset kuljetuskustannukset jätteen laadun vuoksi ovat pienet. Jätteen määrän tai laadun perusteella vakuus voitaisiin pääsääntöisesti jättää vaatimatta, jos se olisi alle 5 000 euron suuruinen.

Toiminnan vakuuden määräksi on arvioitu käsittelemättömän jätevesilietteen vastaanotto- ja kuljetuskustannukset lähimpään seuraavaan luvalliseen lietteiden vastaanotto- paikkaan. Vakuudella katettavia seuranta- tai tarkkailuvelvoitteita tai muita toiminnan lopettamiseen liittyviä toimia ei ole arvioitu olevan. Vakuuden suuruutta laskettaessa on arvioitu, että tilalla olisi kerrallaan enintään 50 m³ käsittelemättömää jätevesilietettä. Käsittelemättömän jätevesilietteen vastaanotto- ja kuljetuskustannuksiksi on arvioitu 50 €/m³, jolloin kustannukset olisivat 2500 €. Määrää voidaan pitää ympäristöministeriön jätevuusoppaan mukaisella tavalla pienenä, jolloin vakuus voidaan jättää vaatimatta.

Toiminnan säännöllinen valvonta perustuu ympäristönsuojelulain 168 §:ään ja kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen valvontasuunnitelmaan ja –ohjelmaan.

LUVAN VOIMASSAOLO JA LUPAMÄÄRÄYSTEN TARKISTAMINEN

Luvan voimassaolo

Tämä päätös on voimassa toistaiseksi. Mikäli toiminnassa tapahtuu päästöjä tai niiden vaikutuksia lisäävä tai muu olennainen muutos, on toimijan haettava lupapäätöksen tarkistamista.

Luvan muuttamisen tarve arvioidaan luvan säännöllisen valvonnan yhteydessä.

Asetuksen noudattaminen

Jos asetuksella annetaan ympäristönsuojelulain tai jätelain nojalla jo myönnetyn luvan määräystä ankarampia säännöksiä tai luvasta poikkeavia säännöksiä luvan voimassaolosta tai tarkistamisesta, on asetusta luvan estämättä noudatettava. (YSL 70 §)

SOVELLETUT SÄÄNNÖKSET

Lait ja asetukset

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 6-7 §, 14-17 §, 19-20 §, 22 §, 27 §, 39-40 §, 42-44 §, 48-49 §, 52 §, 58 - 62 §, 66 §, 83-86 §, 87 §, 94 §, 168 § ja 205 §

Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 2-4 §, 11-15 §

Jätelaki (646/2011) 118-120 §

Jäteasetus (179/2012) 13 §, 22 §

Kemikaalilaki (599/2013) 19 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus lannoitevalmisteista (24/11), muutos 12/12

Laki eräistä naapurussuhteista (26/1920), (muutos 90/2000) 17 §, 18 §

Valtioneuvoston asetus eräiden maa- ja puutarhataloudesta peräisin olevien päästöjen rajoittamisesta (ns. nitraattiasetus) (1250/2014) 10 §

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Maksu 875 € (ei arvonlisäveroa)

Maksu perustuu kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen maksutaksaan (Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveyslautakunta 26.2.2019 § 13).

Taksan kohdat: 3 § Lupien ilmoitusten ja muiden asioiden käsittelymaksut ja 5 § maksun alentaminen, sekä liitteen 1 maksutaulukon kohta 12 f muu jätteen hyödyntäminen tai käsittely, joka on ammattimaista tai laitosmaista, kohta 15 Pohjavesialueelle sijoittumisen vuoksi luvanvaraisen toiminnan lupa

LUPAPÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Päätös

Päätös toimitetaan hakijalle.

Jäljennös päätöksestä

Päätös lähetetään tiedoksi Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle ja Sallan kunnan terveydensuojeluviranomaiselle.

Ilmoitus päätöksestä

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan hakemuksen tiedottamisen yhteydessä kuulluille naapureille.

Ilmoittaminen kunnan ilmoitustaululla ja lehdissä

Päätöksestä kuulutetaan Sallan kunnan ilmoitustaululla ja Pelkosenniemen-Savukosken kansanterveystyön kuntayhtymän ympäristöterveydenhuollon internetsivuilla <https://www.savukoski.fi/ymparistoterveydenhuolto/ymparistonsuojelu/>. Ilmoitus kuulutuksesta julkaistaan Koti-Lappi lehdessä.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaanasta. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

LIITTEET

Valitusosoitus

Vakuuksien käsittelyn periaatteet

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun tyytymätön saa hakea siihen muutosta **Vaasan hallinto-oikeudelta** valituksella, joka on tehtävä kirjallisesti. Valituskirjelmä on osoitettava Vaasan hallinto-oikeudelle ja toimitettava valitusajan kuluessa.

Valitusaika

Valitusaika on **kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista**. Päätöksen katsotaan tulleen tietoon seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kuulutuksen julkaisemisesta viranomaisen verkkosivuilla tai seitsemäntenä päivänä päätöstä koskevan kirjeen lähettämisestä.

Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavan arkipäivän.

Viimeinen muutoksenhakupäivä on 6.5.2021

Valitusoikeus

Valitusoikeus on:

- 1) asianosaisella;
- 2) rekisteröidyllä yhdistyksellä tai säätiöllä, jonka tarkoituksena on ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuin ympäristön viihtyisyyden edistäminen ja jonka toiminta-alueella kysymyksessä olevat ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 3) toiminnan sijaintikunnalla ja muulla kunnalla, jonka alueella toiminnan ympäristövaikutukset ilmenevät;
- 4) valtion valvontaviranomaisella sekä toiminnan sijaintikunnan ja vaikutusalueen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisella;
- 5) asiassa yleistä etua valvovalla viranomaisella;
- 6) saamelaiskäräjillä sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan;
- 7) kolttien kyläkokouksella sillä perusteella, että ympäristöluvassa tarkoitettu toiminta heikentää koltta-alueella kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa kolttalaissa tarkoitettuja luontaiselinkeinoja.

Valituksen toimittaminen

Valituskirjelmä liitteineen on toimitettava Vaasan hallinto-oikeudelle osoitteeseen:

PL 204, 65101 Vaasa

Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, postitse tai lähetin välityksellä. Postittaminen tai toimittaminen lähetin välityksellä tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla. Postiin asiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä. Virkakirjeen katsotaan tulleen viranomaisen tietoon saapumispäivänään. Valituskirjelmän voi lähettää myös sähköisesti osoitteeseen:

vaasa.hao(at)oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Valituskirjelmän sisältö ja liitteet

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi; sekä
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan.

Valituskirjelmässä on ilmoitettava valittajan nimi ja kotikunta, sekä postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelämä.

Asiamiehen on liitettävä valituskirjelmään valtakirja, jollei päämies ole valtuuttanut häntä suullisesti Vaasan hallinto-oikeudessa. Asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee kuitenkin esittää valtakirja ainoastaan, jos hallinto-oikeus niin määrää.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksua 260 €. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Ympäristönsuojelusihteerin puhelin: 040 – 520 3162

Sähköposti: ymparistonsuojelu@pelsavu.fi